CÂNTECE CĂTĂNEȘTI

PUBLICATE

DE

E. HODOȘ

(Reproducere din Poezii poporale din Bănat)

CARANSEBEȘ.
EDITOR E. HODOȘ

CÂNTECE CĂTĂNEȘTI

PUBLICATE

DE

E. HODOȘ

(Reproducere din Poezii poporale din Bănat)

Iosif Popovici

CARANSEBEȘ
EDITOR E. HODOȘ

CÂNTECE CĂTĂNEȘTI

1. *Jele-i, Doamne, cui i jele*

Jele-i, Doamne, cui i jele,
Jele-i, Doamne, maicii mele...
Mă făcú
Și mă crescú, —
Și când îi fusei mai drag,
Mă jurà Neamțu sub steag.

2. *Frunză verde de bujor*

Frunză verde de bujor,

Plânge-mă, maico, cu dor,
Că ț-am fost voinic fecior,
Ț-am scos plugul din obor,
Ș'am arat un rotogol.
Sămănai tot bosâioc,
Răsărí jale și foc,
Și un fir de maiorană,
Ca să plec, maico, cătană.

3. *Beți, feciori, vă veseliți*

Beți, feciori, vă veseliți
Până sunteți la părinți,
Că nouă ni s'a sosit

O pustie
De hârtie,
Dela nalta 'mpărăție,
Să mergem la cătănie:
Eacă maică,
Eacă taică,
Eacă fecioru vă pleacă!
Nu te, soră, obida,
Nu te, maică, spăria,
Şĭ la lacrimi nu vărsa,
Că d'o fi vro pace 'n țară,
Ț'oi vení la primăvară;
Ear de-o fi vro răutate,
Ț'oi trimite, mamă, carte,
Şi n'oi scrie-o cu cerneală,
Că de aia-i multă 'n țară,
Ci pe laturi
P â n g ă n e t u r i,
În mijloc
Pară de foc;
Şi de-oi scrie-o într'o sară,
Voi ați plânge-o 'ntreagă vară,
Ear de-oi scrie-o într'o zi,
Voi ați plânge pân' iți fi!

4. *M'ai făcut, maico, frumos*

M'ai făcut, maico, frumos,
Neamţului de bun folos.
Când am fost să ţi fiu de h a z n ă,
M'a dus neamţu de acasă;
M'a luat, nu ştiu nici ieu,
Şi mă duc pe drum cu greu,
Cu străinii însoţit,
Ca spinu 'n gard îngrădit.
Maică, tu m'ai blăstămat,
Ca să fiu înstrăinat
De fete şi de feciori,
De joc şi de sărbători.

5. *Frunză verde lemn uscat*

Frunză verde lemn uscat,
Rău, maică, m'ai blăstămat,
Să iau puşca în spinare,
Să umblu peste hotare.
Rău mă doare peste spate
De curele 'ncrucişate.
Rău mă doare peste piept
De puşcă şi baionet.
Spune, maic', adevărat,
Cu ce apă m'ai scăldat?

Cu apă de Vineri sara,
Să 'ncungiur lumea și țara,
Cu obrazul către soare,
Să n'am zi de serbătoare,
Cu obrazu către lună,
Ca să n'am nici o zi bună!

6. *Spune, maic', adevărat*

Spune, maic', adevărat
În ce apă m'ai scăldat,
În apă de Vineri sara,
Să ocol lumea și țara,
Sau cu apă din fântână,
Ca să nu mai am odină
Și să pier cu pușca 'n mână.

7. *Bosâioc din doi poșori*

Bosâioc din doi poșori,
Avú mama doi ficiori,
Și din doi unul se duse...
Pe drumul Aradului
Cătană 'mpăratului.

8. *Avú mama doi feciori*

Avú mama doi feciori
Cu ochii cam negrișori,

Albă fetişoara lor,
Ca şi lâna oilor,
Albă, mândră şi voioasă,
Ca şi lumea drăgostoasă.
După câtva anişori
Vení vremea la ficiori,
Vení carte şi poruncă,
Din doi unul să se ducă,
Din doi unul să s' aleagă,
La cătănie să tragă.
Căzú soartea pe Ionaş,
Dragul mamei fecioraş. . .
Iel de-acasă când plecà,
Din guriţă cuvântà:
„Rămâi, taică, sănătos!
„Ieu mă duc pe-aici în jos;
„Rămâi, maică, sănătoasă!
„Ieu mă duc astăzi de-acasă.
„Rămâneţi, mândrele mele,
„Cu buzele subţirele,
„Cu buzele îngroşate,
„De mine nesărutate!"

9. *Tot am zis mă duc, mă duc*

Tot am zis mă duc, mă duc,
Şi maica nu m'a crezut;

Dar acuma zău m'a crede,
Că mă duc, nu mă mai vede.
Mă duc, maico, dela tine,
Plânge inima în mine;
Mă duc, maico, dela voi,
Plângu-mi ochii amândoi!
De amar şi de grea jele
Facu-mi ochii fântânele,
Să curgă izvor din iele.

10. Bosâioc depe cetate

Bosâioc depe cetate
Bate, Doamne, ce mi-i bate,

Bate, Doamne, pe spăiia,
Ăl' a scornit cătănía,
Feciorii să cătănească,
Neveste să văduvească,
Fete mari să 'mbătrânească.
Eată maică, eată taică,
Feciorul vostru cum pleacă,
Şi din ochi lacrimi îmi varsă
Pentru dragostea din casă.

11. Prin pădurea cu nuiele

Prin pădurea cu nuiele
Merg cătane tinerele,
Cu maicele după iele.

Cătanele merg cântând,
Ear maicele merg plângând.
Milă mi-i maico, de tine,
Dar mi-i milă şi de mine,
Că mă duc în ţeri străine,
Unde nu cunosc pe nime,
Numai frunza şi earba,
Cum ie în toată lumea!

12. Măgheran şi viorele

Măgheran şi viorele,
Amar de zilele mele;

Măgheran cu floarea lată,
Care te-am purtat odată...
Te-a mai purta oarecine,
Că io merg în ţeri străine,
Unde nu cunosc pe nime...

13. Vai săraca cătana

Vai săraca cătana,
Când îi vine porunca,
Ia b o r n e u l pe spinare
Şi iese la drumul mare;
Unde şede s'odihneşte,
Prinde pipa, d u h ă n e ş t e,

Ia cămaşa şi-o cârpeşte
Şi la maică-sa gândeşte...
Fie-te focul de maică!...
În ce apă m'ai scăldat?
În apă de Vineri seara,
Să 'ncungiur lumea şi ţeara,
Tot pe dunga şanţului,
La bătaea Neamţului!

14. Frunză verde chiţi de flori

Frunză verde chiţi de flori,
Vai de maica cu feciori,
Năcăjeşte
Până-i creşte,
Şi 'mpăratu-i cătăneşte...
Cătănía ieste bună
La fecioru fără mumă,
Cătănía ieste dată
La fecioru fără tată.
Fire-ai, mamă, blăstămată,
De ce nu m'ai făcut fată,
Să-ţi sfârăi fusul în vatră.
La ce m'ai făcut fecior?
Să iau drumu la picior
Să umblu din sat în sat
Cu viţelu încroşnat,

Stând în puşcă răzimat
Şi să mânc prefont uscat,
Nici cu apă nu-i muiat,
Nici cu sare nu-i sărat,
Numai cu lacrimi udat...

15. *Frunză verde-a mirtelor*

Frunză verde-a mirtelor,
Aşa-i data fetelor
Să scrie cătanelor...
Aşa-i data la cătană
Să stea la şilboc afară,
De-aceea s'a dus pe ţară,

Tot pe ţară înstrinată, —
Bată-mi-te, maico, bată
De ce nu m'ai făcut fată?
Numai mă făcuşi ficior
Ca să pat atâta dor, —
C'aşa mi-e focu de greu,
Se uscă sufletul meu...

16. *Frunză verde lemn uscat*

Frunză verde, lemn uscat,
Carte albă mi-a picat,
Carte dela 'mpărăţie
Să mă duc la cătănie:

Carte albă,
Slovă neagră,
La mijloc
Pară de foc
Ca să plec acum deloc...
Cătănía cui ie bună?
La feciorul fără mumă,
Cătănía cui ie dragă?
La feciorul fără tată.

17. *Maico, din feciorii tei*

Maico, din feciorii tei

Și din frățiorii mei,
Toți au casă, toți au masă,
Numai io trag la pedeapsă;
Toți au casă, toți au loc
Numai io stau la ș i l b o c!

18. *Frunză verde lemn uscat*

Frunză verde lemn uscat,
Eacă, maică, am plecat,
Am plecat și io 'n robie
La urâta cătănie. —
Cât ținea anul de vară
Ne mâna din țară 'n țară.

Toată ziua ne mâna,
Soarele rău ne ardea
Vântul ne bătea
Ploaea ne ploea,
Foamea neagră ne mânca...
La forposturi ne punea
Şi de moarte ne gătea...

19. *Cântă cucul Vinerea*

Cântă cucul Vinerea,
Trec ficiorii Dunărea,
Câte doi alăturea,

Blăstămându-şi pe maica:
Bată-te Dumnezeu, maică,
Dece nu mai făcut fată,
Să şed în ţară-aşezată;
Numa m'ai făcut ficior,
Să 'ncunjur ţara cu dor!

20. *Frunză verde lemn uscat*

Frunză verde lemn uscat,
Rău, maică, m'ai blăstămat,
Să umblu din sat în sat,
Şi să mânc prefont uscat
În picioare frământat,

Nici cu sare nu-i sărat,
Numai cu lacrimi udat.

21. Frunză verde bosâioc

Frunză verde bosâioc
Mai bine să ard în foc,
Dacă n'am avut noroc.
Poate c'am fost blăstămat,
Să mă duc din sat în sat,
Şi să mor înstrăinat,
Că cătanii aşa-i dat.

22. Mă duc, maico, în cătane

Mă duc, maico, în cătane,
Tu rămâi şi-mi spală haine,
Le spală în lăcrimele,
Le uscă pe gărdurele,
Tot în dor şi tot în jele,
Le trimite 'n vânturele
În ţara străinului,
Marginea pământului,
Unde nu-i nici fir de grâu
Numai sânge pănă 'n brâu!

23. Variantă

Frunză verde măiărane,
Io mă duc, mândro, 'n cătane,

Unde brâul ţ-a fi greu
Fă-mă lumină de său
Şi mă pune'n sinul tău:
Unde seara-i însera,
Cu mine te-i vedera,
Şi cu lemne
Din sprincene,
Cu schintei
Din ochii mei!

33. Nu ştii, badeo, ce ziceai

Nu ştii, badeo, ce ziceai,
La noi pe *scamn* când şedeai,
Că nu ieste om în lume
Pe noi să ne despreune; —
Eată omul s'a aflat,
Francisc Iosif împărat,
Pe noi ne-a despreunat!

34. Foae verde mărăcină

Foae verde mărăcină,
Mă mânà mama'n grădină
După bosâioc albuţ,
Să fac pană la drăguţ.

Drăguțu nu poartă pană.
Că l-a scris Neamțu cătană

35. Badea meu ie nensurat

Badea meu ie nensurat,
Nici mustață nu i-a dat,
Cum ie bun de sărutat, —
A plecat și m'a lăsat,
A plecat să cătănească,
Altă mândră să-și găsească.

36. Frunză verde nucă sacă,

Frunză verde nucă sacă,
Nu găsesc bade să-mi placă;
Că badea, de mi-a fost drag
În cătane s'a băgat.
        Cât oi fi
        Cât oi trăí,
Cătană n'oi mai iubí!
        Căci cătana-i
        Ca dușmana,
Când ie dragostea mai dulce,
Te cam lasă și se duce,
Se duce, ia drumurile,
Io rămân cu gândurile...

37. *Vai bade, băditul meu*

Vai bade, bădițul meu,
Ascultă ce-ți spun și ieu:
Decât să te văd sub steag,
Mai bine în pat beteag;
Ș'oi porní pe râturele
Ș'oi culege dor și jele
Și ț-oi face lecurele,
Să te vindec io cu iele.

38. *Peste trei zile îți vine*

Peste trei zile îți vine,
Ca să mergi în cătănie,
Și de-acolo nu-i vení
Păn' trei ani s'or împliní:
Vină mă sărut' odată,
Bade, inimă de peatră.

39. *Frunză verde lemn uscat*

Frunză verde lemn uscat
Decând neica mi-a plecat
Ceață 'n casă s'a băgat
Nu văd masă,
Nu văd casă,

Nu aud cine vorbeşte
Numai dorul mă topeşte.

40. Neicuţo, cu dorul tău

Neicuţo, cu dorul tău,
Nu pot trece un părău,
Un părău cu apă rece
Cine bea de dor i trece:
Am cercat şi am beut,
Şi de dor nu mi-a trecut.
Decând neica a plecat
Furca 'n pod am aruncat,
Decând neica mi s'a dus
Trei fire pe fus n'am pus.

41. Frunză verde depe rit

Frunză verde depe rit
S'a dus badea 'n bătăit,
Nu ştiu, Dunărea-a trecut,
De trei zile n'a venit,
Nu ştiu, Turcii l-au robit,
De opt zile n'a venit...
De nu vii, bade 'n o lună,
Mă afli pe câmp nebună;
De nu-i vení într'un an,
Mă afli neagră buştean!

42. *Du-te dor*

Du-te dor,
Pănă ie nor,
Că dacă s'a 'nsenina
Mai departe te-oi mâna,
Unde-i steagul aplecat,
C' acolo-i badea culcat;
De l-i găsí adurmit,
Tu să-i spui, că am murit;
De l-i găsí deșteptat,
Spune-i, că m'am măritat,
Să-mi trimită un propis,
Dar nu cu cerneală scris,
Că cernelă-i multă 'n țară
Ș'o fi vro înceluealǎ,
Să scrie cu argințel,
Că de-acela-i puținel,
Să cunosc că-i dela iel!

43. *Înălțate împărate*

Înălțate împărate,
Citește ș'a noastă carte
Și pe frunză de podbeal
Ne trimite la Ardeal,

C'avem mândre tinerele,
De-al nost' dor, de-a noastă jele
Nu mai poartă nici mărgele,
Nici în degete inele,
Şi de dor şi de bănat
Şi cercei-i-au aruncat!

44. Floricică floricea

Floricică floricea,
Vai săraca mândra mea,
Cum rămâne singurea;
Ieu mă duc în cătănie
Şi-ţi las dorul, mândră, ţie,
Floricică doi bujori,
C'aşa-i data la ficiori,
Când li-i mai drag să trăească,
Cu mândra să se iubească,
Atunci casa-şi părăsesc,
Şi la drum mi se pornesc,
Trei ani grei îţi cătănesc.

45. Mândro, dă-mi tu ochii mie

Mândro, dă-mi tu ochii mie,
Să-i învălui în hârtie,

Şi să-i pun în pătrântaş,
Că plec mâne la oraş,
Plec, mândruţo, şi te las.

46. *Frunză verde de bujor*

Frunză verde de bujor,
Am plecat să mă însor,
Să iau frunza bradului
Şi puşca'mpăratului,
Şi un fir de busuioc,
Pănă la caru de foc.
Ear când pe car ne suea,
Părul jos ni-l reteza . . .
Stringe, mândră, părul meu,
Şi mi-l du în şăzători
La fete şi la feciori:
Toţi să vadă şi să creadă,
Cât mi-i inima de neagră,
Că-i neagră ca un cărbune, —
Şi n'am cătră cine spune.

47. *Plânge frunza şi earba*

Plânge frunza şi earba,
Plângi tu, mândro, draga mea,

Că io mâne la un ceas,
Mă duc mândro și te las;
La zoritul zorilor
Stau naintea domnilor.
Ș'or striga domnii pe noi
Să stăm bine doi cu doi,
Să stăm doi mână la mână
Tot natu cu pușca plină,
C'or pica plumbii ca ploaua,
Și voinici tineri ca roaua.

48. Mândruțo, mândro frumoasă

Mândruțo, mândro frumoasă,
Să rămâi tu sănătoasă,
Că de mâne la un ceas,
Mă duc, mândro, și te las.
M'oi lipí lâng' o cetate
Și ț-oi scrie, mândro, carte,
Carte 'n patru colțurele,
Scrisă cu lacrimi d'a mele,
În mijloc
Pară de foc,
Că de mândra n'am noroc.

49. Frunză verde de secară

Frunză verde de secară
Io mă duc, mandruțo, 'n țară,

Io mă duc în cătănie,
Cătănie sau robie,
Că-i puținică simbrie,
Nu-i nici ca la un jăndari,
Ci-s tocmai șase crețari.

50. Frunză verde, lemn domnesc

Frunză verde, lemn domnesc,
Pusei gând dumnezeesc,
Pe mândra s'o părăsesc.
Frunză verde, lemn uscat,
Altă mândr' am căpătat,
Și n'am cămașă să-i fac . . .
Poate să-i fac dintr'un sac ?
Dar sacu ie 'mpărătesc,
Și mă pune să-l plătesc. . .

51. Cât ie lumea și țara

Cât ie lumea și țara,
Nu-i cu dor ca cătana!
De unde cătana pleacă
Rămâne casa săracă,
Cu pluguțul prin obor,
Cu casa plină de dor;
Și nevasta-i supărată,

Copilaşii plâng pe vatră.
Şi nu ştiu cine li-i tată.

52. *Frunză verde de cicoare*

Frunză verde de cicoare,
Vai, sărace cătănioare,
Că n'au nici o serbătoare,
Numai puşca pe spinare,
Şi pleacă pe munte 'n vale
Şi cată în sus şi 'n jos
Cum se veselesc frumos,
Şi se uită 'n lung şi lat
Cum se veselesc cu drag.
Io pun capu în pământ,
Şi trec prin sate plângând;
Frunză verde-ardelenească,
Că-i poruncă 'mpărătească,
Şi trăbă să se 'mplinească!

53. *Frunză verde earbă creaţă*

Frunză verde earbă creaţă,
Porunca cea cătănească
Trăbă să se împlinească,
Trăbă să mergi ca şi gândul,
Măcar să crepe pământul!

54. *Frunză verde ciocalină*

Frunză verde ciocalină,
Vai de robia străină,
Când te-apucă Neamţu 'n mână
Îţi dă drumu 'n ţară strină,
Unde n'ai tată nici mamă,
Numai puşca tot în mână,
Şi te pune la şilboc,
De-ar fi ploae, de-ar fi foc!
De-ar fi ploae, de-ar fi vânt,
Trăbă să stai ca un sfânt!

55. *Amărâtă turturea*

Amărâtă turturea,
Să mă treci Italia,
Să mă duc în ţara mea,
Să mai văd pe maica mea,
Amărâtă
Jeluită,
Lacrimile jos îi pică!

56. *Chinezul şi cu popa*

Chinezul şi cu popa
Tot aşa mi-or rupt legea,

Că cătană m'or băga,
La Italia m'or căra.
La Italia de m'or duce,
Nu m'oi face poamă dulce,
Ci m'oi face poamă-amară,
Şi la toamn' oi vení eară.

57. *Frunză verde de bruscan*

Frunză verde de bruscan,
Am plecat pe vro trei ani;
Frunză verde rozmalin,
Nu ştiu vin, ori nu mai vin;
Frunză verde de dudău,
M'oi ruga lui Dumnezău,
Ca să mă întorc şi iău!

58. *Frunză verde earbă creaţă*

Frunză verde earbă creaţă,
Io mă duc fără musteaţă
Ş'oi vení cu barbă deasă; —
Frunză verde semenic,
Io mă duc, că mis voinic,
Ş-oi întoarce, nu-i nimic.

59. *Cântă cucul, vai săracul*

Cântă cucul, vai săracul,
Ş-a perdut mândra ortacul,

Şi căta să-ş afle altul.
Ş'a gândit, că a murit;
Dar bădiţa a venit,
A venit din cătănit,
Ş' a 'nvăţat cătanele
Să iubească fetele. . .

60. De-ar fi puşca de scăete

De-ar fi puşca de scăete
Şi compánia de fete,
De-ar fi puşca crăstăvete
Plumbişorii de burete,
Atunci zeu cu drag m'aş duce,

Măcar să mă şi împuşce!

61. Căpitane, căpitane

Căpitane, căpitane
Slobozi-mă din cătane,
Să mai prind plugul de coarne
Pănă la sfinţit de soare;
Dacă lucru lo-i găta,
Io cu drag te-oi asculta
Şi napoi voi înturna.

62. Bosâioc depe cetate

Bosâioc depe cetate,
Spune badei sănătate, —

Că cu ungurul se bate,
Dar muscalu-i ține parte!

63. *Înălțate împărate*

Înălțate
Împărate,
Io mă mir, că nu ți-i jele
De tinerețile mele,
Cum le trec
Şi le petrec
Cu amar și cu necaz,
Şi cu lacrimi pe obraz.
Dar de lacrimi nu bag samă,
Le mai șterg cu o măramă;
Ci mi-i milă de obraz,
Că rămâne fript și ars!

64. *Frunză verde de colie*

Frunză verde de colie,
Vai, sermana cătăníe
Mi-a fost rânduită mie
Din mica copilărie;
Vai, sermana mea vieață,
Cum trăesc fără dulceață,
Toți feciorii merg la joc,
Numai io stau la șilboc,
Dacă n'am avut noroc;

Şi acù n'am ce să fac,
Trăbă să stau cu haptac;
De-aş ieşí din lume-afară,
Neamţu m'ar aduce eară!

65. *M'or trimite şi-s ca dus*

M'or trimite şi-s ca dus
Pe frunza de cucuruz,
Dela Fier în sus!
Pe sub foaea arinească
Vine-o carte 'mpărătească
La birău să o citească;
O cetí cât o cetí,
Şi pe masă o trântí.
Când fu pela mez de noapte,
La feciori lega pe moarte,
Nici nu fuse ziua bine,
Când veniră şi la mine.
Eată, maică, eată dragă,
Că biräiele mă leagă,
M'or trimite şi-s ca dus
Ca frunza de cucuruz,
Dela Fier în sus!

66. *Când de-acasă am plecat*

Când de-acasă am plecat,
Ziua bună mi-am luat

Dela frunza cea de fag,
Dela tatăl meu cel drag;
Dela firul cel de earbă,
Dela maica mea cea dragă;
Dela grădina cu brazi,
Şi dela iubiţii fraţi;
Dela grădina cu flori,
Şi dela mândre surori;
Dela stele, dela lună,
Dela neamuri dimpreună;
Dela firul de bujor,
Dela prietenii cu dor...
Ochii mei au lăcrimat,
Şi din grai am cuvântat:
Rămâi tu, iubită ţară,
De-oi trăí, să te calc eară;
Că trei ani ie vreme lungă,
Cine poate să-i ajungă?!
Ear mândruţa ce-mi zicea?
— Nu te tare supăra,
Că tu, când vei înturna,
Vei fi alb ca şi tina.

67. Dela Dunăre la vale

Dela Dunăre la vale
Merg căpitanii călare

Cu trei sute de cătane.
Ofiţirii merg cântând,
Cătanile merg plângând
Pe părinţi rău blăstămând,
De ce pe iei i-au făcut
Aşa nalţi şi subţirei
Să prindă plumbul în iei.

68. *Plinu-i codru de ce-i plin*

Plinu-i codru de ce-i plin,
Plinu-i codru de voinici,
La tot fagul câte cinci.
Ear la fagul din cărare

Şede-un căpitan călare
Şi strigă din gura mare:
Puşcaţi, feciori, fără frică,
N' ascultaţi că doi trei pică.
Că pică de cei tineri,
Şi rămân de cei bătrâni,
Cei bătrâni şi cu mustaţă
Care string la puşcă 'n braţă,
Şi se pun spate la spate,
Ca să poată bine bate!

69. *Mueruşcă, draga mea*

Mueruşcă, draga mea,
Vai, acum de m'ai vedea,

Ai jura pe Dumnezău,
Că nu sunt bărbatul tău.
Cum venii, aici peloc,
Desbrăcară hăl cojoc,
Mă puseră 'ndată jos
Şi mă tunseră frumos,
Mă duseră 'n măgăzină
Şi-mi dederă puşca 'n mână,
Si nişte papuci purtaţi
De alţii p'aici lăsaţi,
Şi n ă d r a g i vineţi, frumoşi,
Abea-i port de petecoşi;
Puseră-mi viţelu 'n spate
Şi la brâu curele late,
Dederă-mi un comănac
Şi mă puseră h a p t a c...
Dimineaţa când mă scol,
Io mânc c o m i s u l şi gol,
Mă scoate la e g z i ţ i r
Şi mă 'nvaţă p r e z e n t i r.
Dar căprariu-i mare 'n cap,
Stă nainte ca un ţap,
Şi când iel strigă h a p t a c,
Atunci trebue să tac.
Mueruşcă, draga mea,
Vai, acum de m'ai vedea,

N'ai mânca și nici n'ai bea,
Ai plânge de jalea mea.

70. Cântă cucu 'n vârf de nuc

Cântă cucu 'n vârf de nuc,
Vai, feciorii cum se duc;
Cântă cucu 'n vârf de pae
Se duc feciorii 'n bătae...
Frunză verde floricea,
Iei din grai așa grăea:
Scobori, Doamne. pe pământ,
De vezi Neamțu ce-au făcut . . .
Când zorile se vărsa,
Tunurile slobozea;
Când iera la prânzu mare,
Venea gheneral călare
Și striga din gura mare:
Bateți marș, bateți marș!
Să țină feciorii paș,
Pe sunetul dobelor,
Pe scurtarea zilelor,
Pe sunetul trimbiții,
Pe scurtarea vieții!...
Ș'așa stau cătanele,
Cum stau toamna brazdele.

Când bătaea înceta,
Pe cătane le stringea,
Şi 'n groapă le arunca,
Var peste iei aşeza
Cu pământ îi astruca...
Jeliți voi, surori, pe frați,
Si neveste pe bărbați,
Jeliți, maice, pe feciori,
Pe feciorii negrişori,
Omorâți de plumbişori!

71. *Frunză verde depe vale*

Frunză verde depe vale,
In Bosnia-i mare jale,
Cad voinicii în bătae,
Sângele curge pârae...
Inălțate împărate,
Pune pace, nu te bate,
Lasă feciorii pe-acasă
La copii și la boreasă;
Că decând porți bătălie
Rămân holdele pustie,
Fete și mame bătrâne,
Şi copiii fără pâne;
Zbiciu din cuñi putrezeşte
Plugu 'n șură ruginește

Boii 'n grajduri odihnesc,
Grădinele 'nțelenesc
Cucuruzu-i nesăpat,
Și grâul netreerat;
Ear pe drumuri și cărare
Curg lacrimi părău și vale,
Lacrimile înfocate
De fete nemăritate,
De neveste supărate,
Și de mame 'nstrăinate...

72 Paserile 'n codru cântă

Paserile 'n codru cântă

Din creangă 'n creangă s'aruncă,
Toate cântă și s'adună
Și îș fac la voe bună.
Și la mine au privit,
Io din gură le-am grăit:
Păseruici și păsărele,
Voi frumoase turturele,
Să zburați în țara mea,
Si-mi cătați pe maica mea,
Spuneți-i, că am murit
Sub un șanț acoperit
Cu foi de frăgar înalt,
Tocma 'n inimă pușcat.

Ear în loc de cântec sfânt,
Ce se cântă la mormânt,
Croncănesc corbii prin vănt;
In loc de popă cu carte,
Un dobaș cu doba bate;
Clopotele-s tunurile
De resună dealurile...
Peștele merge prin apă
Și dela moarte tot scapă,
Noi feciori fără noroc
Nu putem scăpa de foc,
De-așa moarte cu necaz
Fără pânză pe obraz;
De-așa moarte de cu greu,
Fără pic de copârșeu
Fără om din satul meu;
De-așa moarte de cu grabă,
Fără mumă, fără tată,
De-așa moarte cu strânsori
Fără frați, fără surori,
Fără lumină de ceară,
Fără om din a mea țară
Fără lumină de său,
Blăstămat de Dumnezău!